

Debat sobre el progrés

Debat: el progrés que volem al 2017

Susana Mª Martí Benlloch
Departament de ciències socials
IES Isabel de Villena
València

- Finals 2016 i principis 2017 en el IES Isabel de Villena de València
- activitat transversal tres departaments:
 - el de ciències socials,
 - el de filosofia,
 - el de economia
- debat amb els alumnes de 4rt sobre el progrés que volem al 2017

Debat sobre el progrés

- Contextualització del centre

L'IES Isabel de Villena, està situat en el carrer Isabel de Villena, 4, en la qual cosa es coneix com "poblados marítims". La Malva-rosa, el nostre entorn, és un d'ells.

La població de la Malva-rosa és un barri de classe treballadora amb recursos econòmics limitats.

Debat sobre el progrés

- Continguts curriculars recollits en el **currículum de Geografia i Història de 4rt ESO**:

- Bloc 6: El món després de 1945.
 - El neocolonialisme, nous desequilibris territorials i desigualtats socials
- Bloc 8: Els desafiaments del segle XXI: canvis geopolítics, globalització i crisi ambiental.
 - globalització econòmica
 - avanços tecnològics
 - crisi en el capitalisme
 - canvi climàtic

Debat sobre el progrés

- Metodologia de treball
- Parlem de **tres interrogants**:
 - 1-El creixement econòmic ha comportat el progrés de la Humanitat?
 - 2-L'avanç tecnològic ha comportat el progrés de la Humanitat?
 - 3-Hipòtesis de futur: Com veiem el progrés al segle XXI? Com veiem el nostre futur? Què ens agradaria canviar? Què ens agradaria mantenir? És possible fer realitat el que desitgem?

Debat sobre el progrés

- Metodologia de treball
- I **tres postures**:
 - 1. Acceptació del capitalisme, defensa del neo-liberalisme. Concepte clau: **LA LLIBERTAT**
 - 2. Crítica del capitalisme, defensa dels moviments socials i experiències econòmiques i polítiques alternatives. Concepte clau: **LA JUSTÍCIA**
 - 3. Crítica ètica del capitalisme, defensa de la responsabilitat individual en l'ús dels recursos i redistribució dels bens. Concepte clau: **LA CONSCIÈNCIA**

Debat sobre el progrés

Durant les setmanes prèvies al debat, i relacionant-ho en cadascuna de les matèries, es treballaren conceptes, evidències, arguments, etc. Que després tindrien que fer ús els alumnes durant l'elaboració dels textos que finalment serien exposats durant el debat.

Debat sobre el progrés

- Organització del debat:

Cada grup (4rt A, B i C) tenia que preparar la defensa de les tres postures, però la postura a defensar es sabia per sorteig "a paperet" el dia del debat, per la qual cosa tots els alumnes devien preparar-se les tres postures.

Debat sobre el progrés

Exemple 4rt B								
GRUP DE 22 ALUMNES								
POSTURA CAPITALISTA: LA LLIBERTAT			POSTURA ANTI-CAPITALISTA: LA JUSTÍCIA			POSTURA HUMANÍSTICA: LA CONSCIÈNCIA		
Alumnes portaveus			Alumnes portaveus			Alumnes portaveus		
1	2	3	1	2	3	1	2	3
Tania	Sergio	Mario	Paula	Maria	Caries	Raquel	Elena	Edu
Introducció	Argumentació	Conclusió	Introducció	Argumentació	Conclusió	Introducció	Argumentació	Conclusió
Equip CAPITALISTA: 4 alumnes més			Equip ANTI-CAPITALISTA: 4 alumnes més			Equip HUMANISTA: 5 alumnes més		

Debat sobre el progrés

- La distribució de temps seria:
 - Exposició/presentació de la postura (10 minuts)
 - Equip 1 + Equip 2 + Equip 3 = 30 min.
 - Inici tema i conceptes (2 minuts)
 - arguments i evidències (3 + 3 minuts) (6 minuts)
 - conclusions: hipòtesis de futur i desitjos (2 minuts)

Debat sobre el progrés

- Finalment, després del sorteig,
 - 4rt A va defensar la postura del anti-capitalisme,
 - 4rt B la postura del humanisme,
 - i 4rt C la postura del capitalisme.
- turn de preguntes entre els ponents
- turn de preguntes per al públic assistent

Debat sobre el progrés

- CRITERIS D'AVALUACIÓ que va seguir el jurat**
 - Exposició de les postures
 - ús de conceptes
 - coherència
 - presentació d'evidències
 - formulació d'hipòtesis
 - Turn de preguntes
 - qualitat de la pregunta
 - adequació de les respostes
 - ús de conceptes
 - ús d'evidències
 - Síntesi final
 - capacitat d'escolta i comprensió de les altres dues posicions
 - integració d'aportacions i identificació d'interessos comuns
 - creativitat i coherència de les propostes

Valoracions del projecte

- Integració en les matèries HISTÒRIA, ECONOMIA, FILOSOFIA:
 - Adaptació de les programacions al tema del debat.
 - Els alumnes han viscut que un mateix tema pot ser plantejat per diferents matèries de manera complementària.

Valoracions del projecte

- Motivació i estímul de l'alumnat:
 - Plantejament del problema
 - Recerca d'informació
 - Organització en equips
 - Exposició oral en públic
 - Capacitat d'exposició oral sense suport de paper (aquest aspecte deu treballar-se per a eliminar completament el llogir)

Valoracions del projecte

- Debat:
 - Argumentació no és opinió.
 - Cal fonamentar les raons.
 - Cal convèncer.
 - Cal acceptar que l'altre també té raons.
- Ús de fonts i evidències

Propostes de millora

- Introduir l'àrea de ciències amb hipòtesis com les següents:
 - Com espenta el desenvolupament científic el canvi social?
 - Sense màquina de vapor no hi hagués hagut capitalisme, sense informàtica no hi hagués hagut...?
 - El sistema social i les relacions humanes canvien amb el desenvolupament científic. (El wasap ha canviat la nostra forma de relació)

Propostes de millora

- Introduir l'àrea de llengües per tal que es treballin:
 - l'expressió oral,
 - l'argumentació,
 - l'exposició d'idees,
 - l'enumeració,
 - l'improvisació,
 - la contra-argumentació,
 - l'escolta activa, etc.
- La introducció de l'àrea de llengües englobaria tant l'àrea de llengües de valència com de castellà, degut a que al debat es van utilitzar les dues com a llengües vehiculars indistintament.

Conclusions

- La experiència fou pedagògicament molt recomanable,
 - Per al professorat, pogueren realitzar una activitat transversal des de diferents punts de vista històric, filosòfic i econòmic.
 - Per als alumnes, l'experiència fou molt ben rebuda, amb una alta participació i motivació individual i grupal i, inclús, competitivitat entre els grups de referència.